

ÎNTÂLNIRI CU PREȘEDINȚII ACADEMIEI: CONSTATĂRI ȘI IMPRESII

Academician **Mircea BOLOGA**
Institutul de Fizică Aplicată AȘM

Inspirat și îndemnat de semnificația celor 70 de ani de la crearea primelor instituții academice de cercetare și 55 de ani de la fondarea Academiei de Științe a Moldovei, vin în fața cititorului cu unele constatări și impresii de la întâlnirile pe care le-am avut pe parcursul a circa șase decenii cu cei patru președinți ai Academiei de Științe a Moldovei. În atmosfera emotivă a jubileelor, conștientizăm în mod deosebit că viața este o succesiune a evenimentelor, care trebuie trăite pentru a le înțelege. În plus, ne convingem că nimic nu este mai puternic ca trecutul, deoarece el nu poate fi schimbat și trebuie perceput așa cum a fost.

Insuficiența de spațiu mă obligă să vin cu informații doar rezumative, făcând referință la ediția jubilară a revistei Institutului de Fizică Aplicată [1], în care materialul ilustrativ completează paletelile biografice, suplimentând descrierea și creând un tablou retrospectiv mai întregit.

În trecerea grăbită a timpului și în tumultul dezvoltării vertiginose a cercetărilor și aspirațiilor inovatoare, aniversările constituie niște jaloane demne de consemnat, și pentru întemeietorii științei academice, și pentru acei care de-a lungul anilor au mers pas în pas cu ea.

Este de menționat faptul că la începuturile științelor fizice și tehnice s-au aflat colaboratorii Secției de Fizică și Matematică (1957), a Laboratorului Fizica și Chimia Semiconducătorilor (1960), Secției de Energetică și Electrificare a Agriculturii (1958) transformată în Secția Ciberneticii Energetice, în baza căreia, odată cu fondarea Academiei de Științe, fusese înființat Institutul de Energetică și Automatică (1961), transformat ulterior în Institutul de Probleme Electrofizice (1963) și în final în Institutul de Fizică Aplicată (IFA, 1964) prin încadrarea Secțiilor de Fizică din Institutul de Fizică și Matematică. Formarea institutului se datorează primului său director – academicianul Boris Lazarenco, fondatorul metodei electroeroziunii care a devenit cunoscută în lume și se bucură de o apreciere unanimă.

Pe parcursul anilor, în cadrul institutului au activat 21 de membri ai Academiei. Conducerea s-a arătat mereu preocupată de dezvoltarea potențialului

științific, extinderea și consolidarea colaborărilor, inclusiv prin promovarea savanților notorii din diferite țări în membrii de onoare ai Academiei [2], fapt care contribuie la sporirea prestigiului nostru în rândurile comunității științifico-inginerești.

Autorul, după terminarea aspiranturii la Institutul de Energetică „G.M. Krjijanovski” din Moscova, a revenit în familia academică în anul fondării ei, 1961, și i-a rămas fidel, având o singură înregistrare în carnetul de muncă – Academia de Științe. Fără vreo abatere de angajare prin cumul, fără nicio încadrare în funcții chiar ademenitoare și onorabile. În Institutul de Fizică Aplicată însă a ocupat toate funcțiile științifice și de conducere.

Principiul de bază al activității **IFA sta** în îmbinarea cercetărilor fundamentale cu soluționarea problemelor științifico-inginerești. Acest fapt era avantajat de structura unică a Institutului – colectivele consolidate ale laboratoarelor științifice, Uzinei experimentale, Biroului Specializat al Electronicii Corpului Solid cu baza experimentală de producere. Un rol aparte în asigurarea informației operative despre realizările științifice și inginerești l-a jucat revista *Электронная обработка материалов* (ЭОМ) care se editează din 1965.

Consider drept o datorie sacră să revenim la memoria colegilor trecuți în albastru eternității, să ne amintim de cei trecuți în veșnicie. Ne-am despărțit prea devreme de ei, rămânând orfani de gândurile lor înțelepte. În cadrul IFA – cronologic nu mai sunt printre noi academicienii Lazarenco, Rădăuțanu, Malinovschi, Petrov, Covarschi, Ghițu, Andrieș, membrul corespondent Diaconu.

Pentru raportor, Institutul de Fizică Aplicată este prima, unica și ultima dragoste profesională. În funcția pe care am exercitat-o, de director al IFA, am consolidat laboratoare, secții, centre de performanțe, am dezvoltat baze experimentale și de producere adecvate timpului, institutul devenind cunoscut în multe țări ale lumii, inclusiv prin exportul producției avansate.

Printre evenimentele remarcabile sunt cele prilejuite de aniversările AȘM la 50 [3] și 60 [4] de ani, 50 de ani ai IFA [2], 50 de ani ai revistei EOM [5]. În edi-

țiile jubiliare ale acesteia este descrisă calea parcursă de la Baza științifică (1946) și Filiala AȘ URSS (1949) la Academia de Științe a Moldovei [6], precum și activitatea savanților – membri ai Academiei [7].

Impresii de neuitat păstrez de la întâlnirile cu președinții Academiei. De fiecare dată înțelegeam că discut cu conducătorii supremi ai științei, savanții responsabili pentru managementul științei, ziua ei de mâine și viitorul acestui domeniu atât de specific de activitate.

În îndepărtatul an 1958, înainte de deplasarea mea la Moscova, am fost invitat de președintele Academiei, academicianul Iachim Grosul. Am rămas plăcut surprins de interesul pe care l-a arătat pentru cariera mea științifică, pentru faptul că am fost înscris la doctoratură și de vorbele ce mi le-a adresat – că voi fi așteptat și că mă voi întoarce cu un grad înalt de pregătire. Spre terminarea cu succes a doctoraturii, a urmat o altă întâlnire cu primul președinte care a influențat hotărâtor soarta mea de mai departe. Am revenit la Chișinău, deși mi s-a oferit posibilitatea de a-mi prelungi cercetările la Moscova asupra unei tematici despre care puteam doar visa. A fost chemarea plaiului natal.

Cu puțin timp după întoarcerea mea, a avut loc ședința solemnă a Academiei cu prilejul primului zbor în spațiul cosmic. Președintele insista să iau cuvântul. Urmăream atent triumful ideilor și realizărilor științifice și ingineresti în acest domeniu de o rară perspectivă și, venind cu fapte convingătoare, am fost îndelung aplaudat. Aceste evenimente de neuitat au avut loc la începutul formării Academiei și reflectă sinceritatea și cordialitatea colegilor noștri.

Anul 1964. La una din întâlniri, președintele a accentuat necesitatea pregătirii cadrelor ingineresti. S-a referit la fondarea Institutului Politehnic și la intenția de a mă promova în funcția de rector. În curând am fost invitat la Comitetul Central al partidului, se prevedea confirmarea. După ce mi-am motivat dorința

de a rămâne în mediul academic, rugămintea mea, cu greu, dar a fost satisfăcută. Rector a devenit Sergiu Rădăuțanu. Iar eu am rămas cu gândul la spiritul vizionar al președintelui, care, mereu concentrat pe necesitatea imperioasă de cadre, a inițiat numirea mea într-o funcție atât de însemnată pentru viitorul științei și al educației naționale.

O mare importanță în formarea și dezvoltarea Academiei moldovenești revenea prezidiului și secțiilor Academiei unionale. Spre exemplu, sesiunea Secției Fizica Generală și Astronomie, care a avut loc la Chișinău în 1973, a făcut bilanțul și a trasat perspectivele Institutului de Fizică Aplicată din Chișinău. Președintele Grosul, academicianul coordonator Prohorov, dascălii și discipolii la maximum erau încadrați în realizarea hotărârilor luate.

În 1974 academicianul Lazarenco a fost ales vicepreședinte și încadrarea în activitatea administrativă nu m-a ocolit, am fost numit vicedirector al institutului. Timpul trecea. Cu responsabilitatea care-l caracteriza, președintele AȘM, academicianul Iachim Grosul, i-a fixat întâlnire academicianului Lazarenco și mie exact înainte de plecarea trenului la Moscova (foto 1), pentru a preciza informația privind dezvoltarea științelor fizice și ingineresti, căci se prevedea abordarea perspectivelor. Atunci și ulterior m-am convins cât de atent lua președintele atitudine față de argumentarea hotărârilor, în special, ale celor legate de perspective.

Amintiri plăcute lăsau întâlnirile cu vizitatorii institutului, pe care președintele, în semn de respect, îi însoțea. Spre exemplu, vestitul profesor D. Nasledov din Sankt Petresburg și conducerea Academiei au fost familiarizați cu metodele electrofizice de tratare a semințelor cu radiațiile laser și ultravioletă, pe acele timpuri metode de pionierat.

În 1976 în Moldova a sosit legendarul savant Boris Paton, președintele Academiei Ucrainene. La întâlnire a participat și președintele moldovean acad. Ia-

Foto 1. Cu primul președinte al AȘM, Ia. Grosul și vicepreședintele AȘM, acad. B. Lazarenco, anii 1970

Foto 2. Cu președintele AȘM, acad. A. Jucenco, anul 1984

chim Grosul. La plecare, m-a privit îndelung și mi-a dorit succese, de parcă presimțea despărțirea. Într-adevăr, a fost ultima întâlnire cu primul președinte – Om și Organizator al științei, care a adus în viața contemporanilor săi bunătațe, căldură și fericire. O informație mai amplă despre viața și activitatea lui Iachim Grosul este inserată în revista *Электронная обработка материалов* (nr. 5, 2012). Este admirabil că foștii colegi și copiii săi au redactat și editat cartea *Воспоминания о Якиме Сергеевиче Гросуле* (Amintiri despre Iachim Sergheevici Grosul, Chișinău: S. n., 2013, Combinatul Poligrafic, 322 p.), care a imortalizat activitatea primului președinte al Academiei de Științe. Iar conferința din 2012, consacrată centenarului din ziua nașterii acad. Iachim Grosul, a constituit un omagiu binemeritat pentru cel care cu devotement și credință a servit cauza cercetării.

Peste trei ani a trecut la veșnicie vicepreședintele Lazarencu. Păstrându-i amintirea, revin cu gândul la prima conferință cu genericul *Электронная обработка материалов* (1967) și la ultima, consacrată memoriei sale (1980). Momente culminante au fost depunerea florilor recunoștinței la mormântul său și dezvelirea plăcii comemorative. Informațiile despre aceste conferințe au fost publicate în revista EOM, iar articolul în memoria academicianului B. Lazarencu a fost inserat în nr. 5, 1979. În 1988 a fost editată cartea lui B.A. Belenkii *И повторить себя в учениках* (Și să te repeți în discipoli), apărută la Editura „Știința” din Chișinău.

Ar fi o scăpare să nu amintesc despre ședința Prezidiului Academiei unionale, președinte academicianul Alexandrov, la care a fost înalt apreciat raportul academicianului Sergiu Rădăuțanu privind semiconductorii ternari. Discuțiile au fost de rezonanță, fapt deseori menționat de conducătorii Academiei noastre. Am pus accentul, fiindcă la 17 iunie curent academicianul Radauțanu ar fi împlinit 90 de ani.

În iunie 1977, președinte al AȘM a fost ales aca-

demicianul Alexandru Jucenco (foto 2). Datorită activității sale intense a crescut rolul Academiei în ce privește coordonarea cercetărilor științifice, centrarea pe probleme regionale importante, a fost elaborat planul de perspectivă al dezvoltării Academiei. Președintele acorda multă atenție colaborării științifico-tehnice. Au devenit tradiționale cercetările în comun cu savanți din Belarus și Ucraina. Președinții celor trei academii întreprindeau eforturi susținute în privința consolidării cercetărilor și schimbului de experiență.

Într-un test veritabil s-a constituit Sesiunea Consiliului pentru coordonarea activității științifice a academiilor republicane (1983). Participanții fuseseră familiarizați detaliat cu activitatea institutului. A fost prezentat raportul și desfășurată o expoziție impresionantă, apreciate de președintele Academiei unionale, vestitul academician Anatolii Alexandrov, de președinții academiilor republicane, înalții funcționari ai Comitetului pentru Știință și Tehnică unional, de conducerea de vârf a Moldovei.

Se aștepta venirea unor înalți oaspeți, printre care cosmonauți, savanți, cursanți ai Academiei Diplomatice, reprezentanții diferitor țări. Fiind director, am hotărât să prezentăm institutul într-un mod original, înfrumusețând tot blocul cu flori procurate de la Grădina Botanică. În plus, am instalat o iluminare captivantă la havuzul din trecerea între Centrul de calcul (astăzi Biblioteca) – și institut. Când reprezentativa delegație, însoțită de președintele Jucenco, s-a pomenit în acest colțișor de poveste, el s-a oprit și a întrebat surprins: cui aparține ideea? Am răspuns: este în tradiția institutului de a fi primitori.

Academicianul Jucenco a rămas în memoria noastră ca un administrator puternic. La una din ultimele întâlniri înainte de stabilirea sa la Moscova, am avut o discuție îndelungată, o totalizare a drumului parcurs împreună. Președintele a apreciat cu satisfacție activitatea institutului.

Foto 3. Cu președintele AȘM, acad. A. Andrieș, anul 2005

Foto 4. Cu președintele AȘM, acad. Gh. Duca, anul 2007

Ceva mai târziu, la Comitetul de Stat pentru Știință și Tehnică din Moscova, am avut cu el un schimb de opinii agreabile, prietenoase. Ex-președintele a povestit despre activitatea sa și m-am prins asupra faptului că dorește să împărtășesc această informație colegilor din Chișinău, ceea ce am și făcut. Peste ani, la invitația președintelui Gheorghe Duca, Alexandr Jucenco a vizitat Academia și în Sala mică a avut loc o întâlnire de neuitat. La întrebarea mea dacă a avut nostalgii pentru Republica Moldova, a răspuns diplomatic, iar noi am rămas cu impresia că amintirile frumoase ale anilor care au trecut totdeauna sunt prezente. Întrebat fiind, ce părere are despre evoluția Academiei și ce sfaturi ar putea da în privința dezvoltării ei, a spus: „E plăcut să văd în această sală personalități care au participat la crearea academiei și care prelungesc să activeze cu devotament. Sunt sigur, dumneavoastră veți găsi variante optime pentru prezentul și al viitorul științei academice.” Această întâlnire de suflet din păcate a fost și ultima. Urmând tradițiile, în revistă a fost descris cursul vieții și activitatea celui de-al doilea președinte (*Электронная обработка материалов*, vol. 49, Nr. 3, 2013; vol. 52, nr. 2, 2016).

În îndepărtatul an 1951, împreună cu Andrei Andrieș, viitorul președinte al AȘM, am fost înmatriculați la universitate, apoi am parcurs alături o cale academică lungă (foto 3). Academicianul Andrieș a intrat în funcția de președinte cu o bogată experiență, fiind secretar general al prezidiului. Calea vieții președintelui Andrieș este evocată în ediția *Academicianul Andrei Andrieș – „Biobibliografie”*, 2013. Aceste ediții în contextul tradițiilor istoriei științei, desigur, merită încurajare. O reușită aparte ar fi ediția *Copacul vieții academice*, care ar deveni una în premieră.

La seminarul din 24 octombrie 2013, consacrat aniversării a 80-a de la nașterea academicianului A. Andrieș, s-au făcut auzite amintiri frumoase. Cuprinzător și sincer au vorbit președintele Gheorghe Duca, prim-vicepreședintele Ion Tighineanu, colegii. Au fost apreciate la înalta lor valoare viața și personalitatea fondatorului școlii științifice în domeniul semiconductorilor necristalini, laboratorul care astăzi îi poartă numele. Astfel, cel de-al treilea președinte rămâne în sufletele noastre și-i păstrăm cu drag memoria.

În viața academică anul 2004 s-a evidențiat prin alegerile președintelui Academiei. Cu puțin înainte de adunarea generală, ministrul Ecologiei, Gheorghe Duca, a prezentat un raport privind activitatea ministerului, președintele republicii Vladimir Voronin apreciindu-l pozitiv. Înțelegeam că se deschid mari perspective și consideram că autoritățile nu vor accepta detașarea din funcție a ministrului Duca. Dar mai eram și de părerea că academicianul Gh. Duca merită

funcții de stat mult mai înalte. Și de atunci încoace rămân la aceeași convingere.

La alegerile următoare, candidatura academicianului Duca a fost în afara concurenței, fapt ce s-a confirmat prin votul secret unanim. Mai problematică a fost situația la ultimele alegeri (2014). S-a confirmat înțelepciunea că a te menține pe vârful muntelui este mai dificil, decât a ajunge pe el.

Întâlnirile și discuțiile cu președintele AȘM Gheorghe Duca se refereau, în special, la reformele cardinale ale domeniului științei, la bazele legislative ale organizării cercetărilor științifice și ale procesului inovațional, care s-au încununat cu succes.

La cea de-a 60-a aniversare a științei academice, sediul renovat al Academiei arăta impunător în razele sclipitoare ale soarelui. Aici au revenit, după deschiderea blocului nou al Bibliotecii Centrale Științifice „Andrei Lupan”, președintele țării și președintele Academiei, poza comună cu membrii AȘM [2] immortalizând festivitatea zilei de 12 iulie 2006. Într-o atmosferă de neuitat s-a analizat calea parcursă, s-au relevat tradițiile și viitorul așteptat. În Sala Azurie – Catedrala științei academice, renovată într-o manieră de rară frumusețe, pentru prima oară a răsunat Imnul Academiei, prezența membrilor Academiei, îmbrăcați în uniforme noi, accentuând solemnitatea momentului.

A trecut mai mult de un deceniu încărcat cu multe realități pe calea reformelor. S-au extins sferele și formele colaborării științifice, a fost implementat sistemul: „Liceul academic – universitatea – institutele”. Impresionante sunt concursurile tinerilor inventatori. Tradiționale au devenit expozițiile „Infoinvent”, „Noaptea Cercetătorilor Europeni”, conferințele internaționale cu o tematică dintre cele mai diverse și toate acestea, de regulă, cu participarea președintelui. Au devenit tradiționale concursurile „Savantul anului”, printre laureați fiind și autorul (anul 2007). Tradițională a devenit participarea președintelui și conducerei Academiei la emisiunile „Academia radio. Este o posibilitate de a informa ascultătorii cu actualitățile vieții academice, realizările și obiectivele, dorința de a contribui la maximum în soluționarea problemelor societății. Un loc aparte ocupă întâlnirile cu experții, cu personalități marcante ale vieții academice și universitare de peste hotare, experiența lor bogată având un impact benefic asupra inițierii și extinderii unor noi colaborări. Este justificat și util faptul că Centrul media (Eugenia Tofan) reflectă îngrijit viața științifică și merită recunoștința noastră.

În 2010 s-au împlinit 100 de ani de la nașterea academicianului Lazarenco. Președintele Gh. Duca a participat la Conferința jubiliară „Materia condensată”. A fost prezentat un raport și pregătită o expoziție

care reflectau viața și activitatea fondatorului metodei electroeroziunii, academicianul Lazarenco, și care impresionau prin bogăția de conținut. Președintele a studiat-o îndelung și a propus s-o desfășurăm în blocul principal al AȘM, la universitate și în alte institute. Despre raportul dedicat centenarului s-a pronunțat cu admirație. Mulțumind pentru apreciere, am remarcat că primul nostru director l-a meritat pe deplin.

În ultimele luni ale anului 2012 am fost preocupat de pregătirea pentru alegerile în Academie. Colegii mi-au încredințat rolul de moderator la ședința secției cu participarea președintelui, iar în scurt timp a avut loc Asamblarea la care discipolii institutului, Ion Tighineanu și Leonid Culiuc, au fost aleși membri titulari, iar Anatolie Sidorenco – membru-correspondent al AȘM. Au fost aleși și alți colegi membri ai Academiei, familia academică îmbogățindu-se cu personalități valoroase.

În septembrie 2013, într-o atmosferă prietenoasă, a avut loc celebrarea academicienilor Sveatoslav și Vsevolod Moscalenco la 85 de ani. În sala arhiplină a Bibliotecii Științifice, președintele și prim-vicepreședintele i-au felicitat pe creatorii fizicii teoretice din Moldova, frații-gemeni, teoreticienii-giganți, aportul cărora este recunoscut pe mapamondul științific și care, pe parcursul a peste 70 de ani, continue să uimească prin fenomenele descoperite și consecințele acestora pentru știința fizică modernă. Frații Moscalenco sunt cartea de vizită a științei academice fundamentale și-mi pun întrebarea: se va repeta oare cândva un așa fenomen? Nu mi-a fost ușor să găsec alese cuvinte de recunștință pentru sărbătorii, deoarece, știindu-i pe frații academicieni peste 65 de ani, aveam foarte multe de spus. Toți colegii au o atitudine prietenoasă și o apreciere aparte pentru meritele lor deosebite.

Începutul lui 2014 a coincis cu împlinirea a 50 de ani de la fondarea Institutului de Fizică Aplicată. Către această dată semnificativă a apărut ediția jubiliară a revistei *Электронная обработка материалов*. Era vârsta maturității științifice a institutului: amintirile trecutului și constatarea succeselor obținute se alternau, se evidențiau speranțele, așteptările și dorința de a vedea dezvoltarea IFA și a angajaților săi pe traectoria ascendentă a profesionalismului și prosperității. Totodată, acest jubileu a rămas o frumoasă amintire depre anii parcurși împreună, care s-au spulberat fulgerător, dar care au lăsat impresii și urme de neuitat în viața fiecăruia dintre noi.

2015 a fost remarcabil și prin aniversarea a 50-a a revistei institutului, care unește specialiști din diferite țări și continente. Au devenit o tradiție edițiile jubiliare, care conțin materiale despre cercetătorii fi-

zicieni, colegii noștri, scrise cu emotivitate și vizând diferite etape ale vieții lor.

Măsurând calea parcursă, accentuez cu recunoștință că președinții Academiei, membrii prezidiului, Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică, conducătorii republicii, academiilor țărilor în colaborare, oaspeții de-a lungul anilor luau cunoștință cu realizările IFA, contribuiau la dezvoltarea cercetărilor fundamentale și aplicative.

La 27 noiembrie 2015, într-o atmosferă academică festivă, a avut loc înmânarea însemnelor de membru de onoare al Academiei dr. ing. Florin Teodor Tănăsescu, vicepreședinte al Academiei Tehnice din România. A fost o întâlnire amicală la care prim-vicepreședintele AȘM, academicianul Ion Tighineanu, i-a făcut o succintă prezentare domnului profesor pe care comunitatea noastră științifică îl cunoaște de mulți ani grație susținerii și ajutorului acordat, contribuției la colaborarea între comunitățile științifice din România și Republica Moldova. Autorul a fost onorat să prezinte *Laudatio* pentru distinsul profesor și a remarcat realizările de pionierat ale savantului Tănăsescu în domeniul tehnicii și tehnologiilor de mare valoare. Din tot sufletul, cu o rară frumusețe a exprimării ce îi este caracteristică, distinsul profesor a mulțumit pentru onoarea acordată, a mărturisit bucuria de a se alătura unor oameni consacrați pe care viața i-a dat posibilitatea să-i cunoască și să colaboreze.

În legătură cu totalizarea anului științific 2015, la adunarea secției, respectându-se tradiția, au fost audiate rapoartele institutelor însoțite de un adevărat torent de rezultate. Președintele Duca, argumentând poziția Academiei, a atras atenția asupra apropiatelor reforme privind modificarea Codului pentru Știință și Inovare. Mizăm pe responsabilitatea și raționamentul care trebuie să însoțească adoptarea hotărârilor unor hotărâri decisive pentru viitorul științei naționale. Procedurile perfecționării codului continuă, ele par interminabile și e foarte important să ne călăuzim de faptul că nu se poate crea divizând sau zădărniciind.

Cu participarea președintelui, recent a fost dezvelită placa comemorativă a academicianului T. Malinovschi pe clădirea IFA – institutul în care a activat cu credință. Este immortalizat colegul nostru de-o viață – fizician, cristalofizician, cristalograf, poliglot, popularizator înflăcărat al științei. A înglobat înțelepciunea și experiența vieții. Să-i recitim numele și să-l pomenim. Sincere mulțumiri Ambasadei Poloniei în Republica Moldova pentru inițiativă și susținere. Sperăm, colaborarea se va lărgi și aprofunda.

La întâlnirile personale uneori se crea impresia că președintele mă ascultă, dar nu mă aude, preocupat de

alte gânduri. Mă înșelam de fiecare dată. El relua firul discuției într-un mod surprinzător, temele și subiectele abordate se întrezăreau în hotărârile luate.

Fiind contemporanul tuturor președinților Academiei, rămân convins că aceștia și-au asumat o imensă responsabilitate istorică și merită tot respectul pentru că și-au onorat statutul asumat de lideri ai științei naționale. Istoria Academiei se măsoară în mare parte prin activitatea lor.

Aniversările academice au doar niște conotații calendaristice. Munca nu permite generației mai vechi să îmbătrânească, iar perspectivele ce se deschid în fața noilor generații de fizicieni fascinează. Viitorul aparține concepțiilor inovatoare, în special electrotehnologizării, iar aceasta acoperă un câmp imens, un adevărat câmp al minunilor, care va mișca civilizația umană înainte. Cu optimism motivat accentuez – activitatea științifică este cea mai frumoasă și atrăgătoare! Cu gândurile, sufletul și profesionalismul am fost și rămânem în Academie.

BIBLIOGRAFIE

1. Болога М.К. К 70-летию академических исследований и 55-летию Академии наук Молдовы. Электронная обработка материалов. 2016, 52(3), 1-47.
2. Болога М.К. К 50-летию Института прикладной физики Академии наук Молдовы. Электронная обработка материалов. 2013, 49(7), 1-314.
3. Academia de Științe a Republicii Moldova – 50 ani. Chișinău. Știința, 1996. 178 p.
4. Болога М.К. Исследования и инновации в Институте прикладной физики. Эволюция и достижения. Электронная обработка материалов. 2006, 42(3), 4–91.
5. Болога М.К. Журналу «Электронная обработка материалов» – 50 лет. Электронная обработка материалов. 2015, 51(1), 1-2.
6. Academia de Științe a Moldovei: Istorie și Contemporaneitate 1946–2006. Vol. 2. 490 p.
7. Membrii Academiei de Științe a Moldovei. Dicționar 1961–2006. Vol. 1. 432 p.

Mihai Jomir. *Natură statică cu flori*, u.p., 2002